

Tyresö kommun

Ulrica Andersson

TJÄNSTESKRIVELSE

2010-03-30

1 (5)

Dnr 2010/BUN 0026-40

Barn- och utbildningsnämnden

Rapport angående förskolan Karlavagnen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att barn- och utbildningsnämnden beslutar:

- att notera rapporten om förskolan Karlavagnen

Birgitta Wigren
förvaltningschef

Ulrica Andersson
verksamhetsstrateg

Sammanfattning

I februari 2010 lämnades en kortare rapport efter att förvaltningen fått synpunkter på verksamheten vid förskolan Karlavagnen i december 2009. Förvaltningen fick då i uppdrag av barn- och utbildningsnämnden att lämna en fördjupad redovisning kring Karlavagnen. Sedan februari månad har ett möte med representanter från nämnden, förskolans ledning och några av de föräldrar som framfört synpunkter på verksamheten ägt rum. Förvaltningen har även genomfört en oanmäld tillsyn vid Karlavagnen.

Redovisningen som nu lämnas till nämnden innehåller följande delar:

- Rapport från den oanmälda tillsynen i april 2010 (bilaga 1)

- En kronologisk sammanställning av förvaltningens dokumentation kring förskolan Karlavagnen sedan starten (bilaga 2)
- Sammanställning av statistik över enhetens personalsituation och aktuell byteskö (bilaga 3)
- Verksamhetens åtgärdsplan efter tillsynsbesök och brukarenkät (bilaga 4)
- Enhetens årsredovisning för 2009 (bilaga 5)
- Resultaten från senaste brukarenkäten (bilaga 6)

Enligt den samlade information som förvaltningen fått del av genom tillsyn, samtal och dokumentation finns förbättringsområden i Karlavagnens verksamhet. De viktigaste förbättringsområdena rör en ojämnhet mellan avdelningarna, att pedagogers och ledningens roller behöver förtydligas samt att vissa dokument/handlingsplaner behöver tydliggöras, förankras och omsättas i praktiken. I grunden handlar de flesta av bristerna om att kommunikationen mellan ledning, pedagoger och föräldrar bör förtydligas och utvecklas.

Det är huvudmannens ansvar att avgöra vilka metoder som ska användas för att åtgärda de brister som förvaltningen ser vid tillsyn. Förvaltningen följer upp förbättringsområden som tillsynen visat på. Under hösten 2010 planeras dessutom en extern granskning av förskolan via kommunsamarbetet Våga Visa.

Kommunens tillsynsansvar vid enskilda verksamhet

I Skollagen (2 a kap. 3 §) anges kraven på alla förskoleverksamheter, oavsett regi: *För bedrivande av förskoleverksamhet (...) skall det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnens behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Barngrupperna skall ha en lämplig sammansättning och storlek. Lokalerna skall vara ändamålsenliga.*

Förskoleverksamheten (...) skall utgå från varje barns behov. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling skall ges den omsorg som deras speciella behov kräver.

Skollagen anger angående förskoleverksamhet i enskild regi att verksamheten ...*ska efter ansökan godkännas av den kommun är verksamheten bedrivs, om verksamheten har god kvalitet och säkerhet samt uppfyller de krav som anges i 3 §. (Skollagen 2 a kap. 13 §). För de verksamheter som godkänts enligt ovanstående ska kommunen betala ut bidrag (barnomsorgspeng).*

Kommunens ansvar för tillsyn beskrivs i 2 a kap. 15-16 §§:

Verksamhet som har godkänts enligt 13 § står under tillsyn av den kommun där verksamheten bedrivs. Kommunen har rätt att inspektera verksamheten och får inhämta de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen.

Om det föreligger något missförhållande i sådan verksamhet som har godkänts enligt 13 §, ska kommunen förelägga huvudmannen att avhjälpa missförhållandet. Om missförhållandet är allvarligt och kommunens föreläggande inte följs, får kommunens återkalla godkännandet.

Kommunen ska alltså godkänna de verksamheter som lever upp till kraven i lagen för utbetalning av barnomsorgsavgift och därefter i tillsyn följa att verksamheterna även fortsättningsvis håller den nivå på kvalitet och säkerhet som lagen föreskriver. Om missförhållanden framkommer ska kommunen i första hand förelägga verksamhetens ledning att rätta till missförhållanden. Den yttersta åtgärden, att återkalla ett godkännande, vidtas endast om mycket allvarliga missförhållanden återstår under lång tid eller om barnens trygghet och säkerhet inte kan garanteras.

Gränsdragning mellan kommunens och huvudmannens ansvar

Det är huvudmannen för den enskilda förskolan som har ansvaret för verksamheten. Huvudmannens ansvar gäller såväl den pedagogiska verksamheten som förhållandet mellan arbetsgivare och personal, arbetsmiljöfrågor, miljö- och hälsofrågor etc.

I de pedagogiska frågorna har kommunen ett ansvar för att genom tillsyn följa upp att verksamheter som får kommunalt bidrag uppfyller lagens krav. Det är dock huvudmannens uppgift att åtgärda eventuella missförhållanden. Kommunen kan inte ställa kvalitetskrav utöver vad lagen säger eller styra de enskilda verksamheterna med specifika kommunala mål. Beträffande personalfrågor har kommunen ingen rätt att gå in, utan frågor angående personalens förhållanden hänvisas till arbetstagarorganisationerna.

Många av Tyresö kommuns enskilt drivna förskolor har sin verksamhet i lokaler som ägs av kommunen. Underhåll av dessa lokaler sköts av kommunens fastighetsavdelning. Ansvarsfördelningen mellan hyresgäst och hyresvärd regleras i en gränsdragningslista, som gäller såväl interna som externa hyresgäster.

Tyresö kommuns tillsynsrutiner

I Tyresö kommun sker tillsyn vid enskilt drivna verksamheter dels systematiskt och återkommande, enligt en gång som redovisats för barn- och utbildningsnämnden, dels vid behov. Den systematiska tillsynen inriktas dels på de krav för godkännande som beskrivs i Regler och riktlinjer för barnomsorg (beslutat av nämnden december 2009), dels på läroplanens mål för förskoleverksamhet.

Då förvaltningen uppmärksammas på eventuella missförhållanden vid någon enskild verksamhet tas alltid kontakt med verksamhetens ledning. Därefter görs en bedömning av om frågan kräver närmare utredning, och i så fall genomförs tillsynsbesök – anmält eller oanmält. Återkoppling sker till den som framfört synpunkter om denne så önskar.

Utöver tillsynen sker regelbunden kvalitetsgranskning av verksamheterna genom samarbetet Våga Visa, där åtta kommuners pedagoger granskar varandras verksamheter utifrån läroplanens mål.

Tillsyn vid förskolan Karlavagnen

Som framgår av den kronologiska sammanställningen som ingår i rapporten, har förvaltningen fått in ett stort antal synpunkter under de år som Karlavagnen drivits i enskild regi, och många tillsynsbesök har genomförts. Vissa synpunkter har varit återkommande, andra har dykt upp vid något tillfälle och omgående åtgärdats.

Vid en tillbakablick kan förvaltningen idag konstatera att gränsdragningen mellan förvaltningens och huvudmannens ansvarsområden inte alltid varit helt tydlig. Förvaltningen har gått in i ett antal frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, utan att man kunnat visa att dessa på ett påtagligt sätt påverkat verksamheten med barnen. Förvaltningen har även vid några tillfällen styrt vilka åtgärder verksamheten ska vidta på ett detaljerat sätt, i stället för att peka på förbättringsområden och uppdra åt huvudmannen att redovisa åtgärder.

Ett antal synpunkter har rört att föräldrar inte själva kan välja avdelning eller medverka vid fördelning av barn på de olika avdelningarna. Fördelningen av barngrupperna är förskolans ansvar och vårdnadshavare kan inte på någon förskola, enskild eller kommunal, styra detta. Förvaltningens bedömning är att denna, liksom

många andra frågor beträffande Karlavagnen, främst handlar om brister i information och kommunikation.

Vid de senaste tillsynsbesöken har det framkommit att verksamheten vid Karlavagnen håller en ojämn kvalitet. Det finns goda exempel på genomtänkt pedagogisk verksamhet, men också en otydlighet kring vissa frågor. Genomgången av checklisten för godkännande visar inga allvarliga missförhållanden, men vissa dokument/handlingsplaner behöver tydliggöras och förankras för att fullt ut kunna omsättas i praktiken.

Förvaltningens bedömning är att den osäkerhet som råder bland vissa föräldrar vid Karlavagnen i mångt och mycket beror på otydlighet från ledning och personal. För att verksamheten ska öka sin stabilitet och trygghet för barn och föräldrar behöver arbetsledarrollen blir tydligare, liksom pedagogernas roll och uppdrag. Detta kräver en bättre kommunikation, såväl internt i personalgruppen som externt gentemot brukarna.

Förbättringsområden i tillsyn följs upp nästkommande termin. Vid förskolan Karlavagnen planeras dessutom en extern kvalitetsgranskning via kommunsamarbetet Våga Visa till hösten 2010.